

Misjoniteated

Nr. 5

Tallinnas, 1934

13. aastakäik

Konverentside tähtsusest.

H. L. Rudy.

Pärast maailmasõda levis „internatsionaalne“ liikumine üle maailma. Teekivid sajad internatsionaalsed organisatsioonid. Igaküks püüdis maailma majanduslikest, kultuurilistest jne. ühendada suureks rahvasteperekts.

See ühikond oli suureks võimaluseks üleilmsele adventi tööle. Me võisime töötada kõigis maades wabalt ja ilma suuremate aineliste raskusteta. Misjonitöö oli elav suurte kultuurrahvaste keskel.

1929. aastast peale on muntunud maailma olukorrad kõigil aladel. Kuri waenlane oskas maailma majandusliku olukorra tundjandada nõnda, et mitte üksnes suured internatsionaalsed organisatsioonid, Rahvaste Liit ühes arvutud, juletatke, waid ka Kolme-ingli-kirulutus on põrganud vastu ootamatuile vastuviisidele, mis kiusutustööd iga-pidi raskendavad. Sõna on töeks läinud, et hääli pääwil tegemata jäenud töö jaab tehtud suurte raskuste pääwadel.

Konverentsidel ja fogurdustes on warem juhitud tähelepanu praegusele maailma olukorrale. Me oleme sattunud nii airmamatult ja ettevalmistamastult neisse pahadesse aegadesse, et me oleme otsefui unenägemises. Eksitajad kurjad waimud on sellega hakkama saanud, et piire töe ja eksituse wabel segada, et isegi usklikud hakkavad ittlerina oma südames: „Kuid wõiksid veel halvemad olla, ja käs teab, maailm wõib jälle toibuda ja Kristuse tulek on veel laungel.“ Paljud töetunnistajad astuvad oma waimus teadmaturilt materialistide riidadesse. Nad näevad riigis, omaenese minas ja isegi wandas traditsioonides oma jumalat. Natsionalism on haaranud kõiki rahvaid ja viib hukkumisele. Selle „uue ewangeeliumi“ — natsionalismi, rahvusluse, poliitilise, kultuurilise ja usundilise eraldumiise — vastu ei näi ükski wõim suutvat vastu seista. Puidub koguni tahe ja joud midagi ette wõtta jelle pagansuse pöördmise tungi vastu.

See uus maailmataade on wõimsain relv saa-

tana kões, et juuri usklike perekonda lahkutada. Märgatainatult eraldub poliitiliselt üks rahvas teistest. Omaette riigi erapooltute kodanike vastu wõideldakse. Seda näeme Venemaal. See ilmneb pääv-pääwalt selgemini ka Saksaal. Ka mujal esineb see hingewaenlae purustamistöö. Mauges hidas on muutunud viha välismaalaste ja välismaa vastu üha suuremaks. Igas pool purunnevad sidemed, mis hoidsid rahvaid koos soja aasta keskel. Igas pääwaga jaab selgemaks, et uksilisaab püüsida ainult omast ujuvt. Organisatsioon kui niijugune ei saa tuua mingit pääsmist. Minutke ees, mis wõib hoida inimesi koos, on usk.

Paulus töstab ujuühenduse esile ewangeeliumi peomije tagajärjena. (Ew. 4, 11—14.). Uhus ja armastuses õiged leioivad oma ühenduse Püha Waimu abil. Seepärast on nii tähtis, et Jumala lapset tulenavad igalt poolt ja maailmajaolt sage-dasti kõrku kuni nende kõrkuulek on lubatud, et saada üheks uhus ja töös. See ei tähenda mitte, et kõrkuulekul saavutada üksmeel vastastikuse wõitlusega. See tähendab palju enam, nimelt et tunda Püha Waimu ühendatvat mõju oma südames. See tähendab armastuse sidet panna ümber koguduuse ja seda kui laulatatud abi-elupaari hoida koos.

Säärane läbielu tuleb usklike osadustest armastusrikkas waimus. Igas konverents on määratud Jumala Waimust jelleks, et pühade koguduust tihe-damalt ühendada kogu maailmas.

Seepärast on tarvis kanda hoolt ühenduse eest. Konverentsil sel aastal peaks olema rohkesti osavõtjaid. Wennaad saadikud välismaalt — Ameerikait, Inglismaalt ja Saksaal — toowad osavõtjaille jälle uut elu. Vastastikune armastuse awaldus seob kõikide südamed üksstejega. Jumala Waim pitseerib meis armastuse. Tulge konve-rentsile!

Aastapeafoosolek.

E. Ney.

Konverents ehk aastapeafoosolek peetakse tänavu ilusas Pärnu linnas 4.—8. juulini. 8.—10. juulini on ülemaslinne adventnoorte kongress. Kaks esimest päeva on määratud kongressi istunguteks, kuna viimasest päeval korraldatakse Laagri koosviibimine. Kutsume üles tööde wendi osa wõtma tänavusest konverentsist. Grupisidud raudteel wõi omnibusidel wõimaldavad odava reisu. Iga kogudus seadku aegjasti tööki nende nimestik ja arv, kes sõita joovivad ja astugu ühendusse teiste kogudustega, kelledega saaks tööd ühhineda. Rahaline külg teeb ehk mõnese täiendavat, aga õige vlaanitsemise ja kõlkuhoiu juures saab siin üle tähistustest. Üheks füsiliseks allikaks on kirjanuse müür. Kui leegi müüb ära 50 lehte, milledest saab kirjanduse grupi kaudu 40—50%, siis wõib sellega teenida kui mitte töök, siis wähemalt juurema osa tööd. Koguduse juhatus kuulaku järelle tööd wõimalised ja tööd hind, et liikmed teatjad, kui palju läheb tarvis eha.

Maalolewate liikmetel algab täiendav heina-aeg, aga nad ei pea sellegi pärast laikma mõõda minna neid õnnistusi, mis wõib anda konverents. Paar päeva ohverdada töö ajast hingõnnistuseks — see pole asjata ohwer. Me oleksime muidu konverentsi korraldanud warem, aga meid külastajate väliswendade pärast ei saanud seda teha, kest nad tulevad teistelt maadelt meile, alates Leeduga ja Lõpetades põhja pool Eestiga. Pidime ka sellepäraast jääma viimaseks, et ära pidada lõpul noorte kongress.

Kaaja tuleb wõtta tühji aluskott ja teised magamisriided. Korteri ja õlgede eest muretsetakse.

Konverentsi ametlik avamine on kestnädalal, 4. juuli öhtul kell 8.30. See koosolek on lühike. Sellel koosolekul peawad aga töök saadikud piividma kohal olla, et see oleks otjujewõimeline. Saadikud valitagu juba kogudustes aegjasti ära (samuti ka gruppides), ja saadetagu nende nimed Liidu büroosse. Peale selle iga kogudus valib töodus saadikute jaotust ühe isiku juure nõukogu liikmeeks. See juur nõukogu tuleb tööki juba kestnädalal öhtul, et ära määrata ja täiskogule järgnevaks päewaks ette panna kinnitamiseks töönõukogude (nimetus-, plaanide- ja lubade nõukogude) liikmed. Selleks on dieti tarvis kestnädalal öhtust täiskogu koosolekut. Nende igalise nimi, kes valitud juurde nõukogu koguduse poolt, palume ka Liidule enne teatavaaks teha. Tänavu ei ole meil mitte nii palju päävi konverentsi pidamiseks, sellepäraast peame oma töö dieti organiseerima ja õigel ajal kohal olema. Saadikute nimede lõpul wõtmad olla nimetatud mõned kandidaatid, kes esimene puudumisel astu-

wad nende asemel. Voomulik, et saadikuteks valitakse tööde tublimad liikmed.

Pälvetage konverentsi ja noorte kongressi üksmeele, armastuse ja hea kordamineku päraqst. Tulge ise ja wõtke Kristus enestega kaasa!

Hingamispääewatool.

Toimetaja: E. Trušmann.

Õnnistusrifas koolitund.

E. Ney.

Järg. Misjonit. nr. 3.

N o r d a m i n e .

Juba wanasti rahwad seadsid üles lause: „Kordamine on õppimise ema“. Piiblilisse tödeksi tuleb jageli korrata, et need jätksid püsivalt meelde ja awaldaksid hingele pühitsevat möju. Sellepäraast on hingamispääewatooli õppetüki kordamisel suur tähtsus, mis ei peaks välja jäetama. Kordamine ülesanne on eelmise hing. päeval klassides õpitud õppetüki ülevalade teha ja õpetüki peatöed eile töistes kuulajatele meelde istutada. See peab sündima lühidalt, umbes weerand tunni jooksul. Kordamine pole selleks, et uesti läbi wõtta üks kūsimus teise järel, nagu see sündis klassides, waid peatödede toonitamine ja sündamine ning sideme loomine korratorva ja uue õpetüki wahel.

Üks, kes kordab, peab ennast selleks hästi ette valmistama: aine läbi töötama, õpetüki peapunktid koguma, nende esitamiseks kujundused tööki seadma, et ta rahwa ette astudes teaks mida ja kuidas kujuda. Paljudel kordadel on kordamine ilinetu ja huwita peamiselt jellotöttu, et kūsija pole ennast dieti ettevalmistanud. Tal pole omalgi teada, mis ta tahab, waid otsib õpetüki kirjutatud kujundusi, tehes seda isegi kohmetult ja tasase häälega. Korda jaks tuleb määrata selleks tööde kohasemad isikud. See pole mitte alati tarik plaan, kui lastakse töök õpetajad järjestikku korrata. Mõni wõib klassis kõnis hästi oma ülesannet täita, aga terve kooli ees seisnes esineb ta siiski puudulikult. Kui töök õpetajad ei ole wõimelised kordama, siis lastagu seda teha üksikutel waheldamisi ehk isegi üht isikut mitu korda järjestikku, tingimusel, kui ta teeb oma asja hästi.

Kui liitmeid harjutatakse katt üles töötma vastuse teadmise awaldamiseks, siis wõidakse kool jesse läbi huvi, korra ja õpetlikku mõttes. Parem on enne kujundus üles jaada ja siis nimetada isiku nimi,

kes vastatks, kui ümberpöördust. Kui nimi nimetada enne, siis võib vastav isik sattuda segadusse, mis halvab tema taine mõttewõime. Teised koolisolijad ei püüa leida vastust, ega mõtle kaasa, kui teavad, kellele küsimus esitatakse. Mõnikord esitatke küsimused kordamisel samuti fa klassides, liig ebamäärajast, segaselt, mille töttu vastajal võimata aru saada, mida tahetakse teada. Kui tahetakse, näiteks vastus saada, et Pühha Waim teeb meie jees palveid, siis ei pea mitte küsitama: „Mis teeb P. Waim?” või „Mis on P. Waimu töö?” Sellele küsimusele võib mitu vastust anda, mis kõik õiged. Küsimus tuleb üles joada täpsemalt, nagu: „Mis suugust oja etendab Pühha Waim palvetamises? Kas meie ise oskame õieti palvetada? Kes aitab meid jelles?” jne. Kui küsija näeb, et temast pole aru saadud, siis ärgu jäagu ta ootama või ärgu püüdku mitmeid küsida, lootujes, et mõni teda ifka mõistis, vaid korvata oma küsimust teiste, arusaadavamate sõnadega. Siis ei teki piirlikku seisu korda ega raijata ajastu aega.

Klassi õpetükk.

See aeg on föige tähtsam, kui uus õpetükk klassides läbi võetakse. Siia juhiwad kõik teised osad kavas. Koolijuht hoolitseb jelle eest, et seda aega ei peaks kasutatama mõneks teiseks otstarbeks, mille läbi läheks kaduma õnnistus, mida tahab anda kool.

Klassi õppetüki läbivaatamisel langeb peatähus õpetajale. Hea õpetaja võib olla oma õpilaste suureks õnnistuselks, kuna nõrga õpetaja mõju on fa nõrk. Igal õpetajal tuleb oma õpetüiki hästi teada, et ei pruugiks kui vält piirduda ainult õpetükis trükitud küsimuste ettelugemisega. Tähele pannes õpilaste võimeid, peaks neile fa selle järele küsimused jaetama — tugematele raskemad, nõrgematele kergemad. Kedagi ärgu jäetagu klassis tähelepanemata. Õpetaja seisku sarnaselt ja esitagu küsimused nii, et kõik teda kuuleksid ja tema mõju all oleksid. Mõnikord jäätuvad muist õpilasi õpetaja selja taha. Loomulik, et sel juhul kaotavad õpilased palju õpetükist. Tuleks veel tähelepanu juhtida sellele, et igauhe vastusel oleksid kuulda vaid teistele õpilastele klassis. Kui see pole muidugi võimalik, siis korralu õpetaja ise tasa õeldud vastus, et see kostaks föigile.

Misjonanded kogutakse klassitunni lõpus ehit selle alus, nii kuidas see turgil viijiks. Sige õpetaja püürab jageli annetamise tähendust ja õnnistust toonitada. Selle läbi kasvatab fa liikmeid heameelelisele ja korrapärasele annetamisele. Unded ei tohiks mitte liialt tagasi minna, nagu see on jündinud senini. Meie misjoni põllud on meist ära olemeval. Meie ei taha neid mitte rastustesse lasta minna.

Koolitunni lõpetamine.

Unbes koll minutit enne klassi tunni lõpetamist peaks eestseisja jellest märku andma kellaga, sõnaga või mõnel teisel teel. Arvestades märguandmisega, jõuaksid õpetajad rahulikult ja õigel ajal lõpetada. Kui laul on lätté antud ja inimesed üles töusevad, siis ei sobi enam raha lugeda, või kohabolijaid klassiraamatuse märkida. Kui pole jõutud seda teha enne, siis jäetagu see tehing peale lõpetamist.

Lõpetamine ei pruugi olla piis, et kaduna ei läheks koolis saadud õpetused ja mõju. Lõpulaul olgu läbi. Samuti fa palve. Õarilikult on võetud viisiks lõpupalve või õnnistamiise sõnad püstilugeda.

Kui järgneb hing.-päewakoolile veel töne, siis võib seda nimetada koolitunni lõpul. Kõhe tunni waheajal ei pea mitte lubatoma ajastu edasi-tagasi jooksmist, wesslemist, naevmist; need ajad ei tööta Jumala kotta, kus me föigewägewama palge ees oleme kogunud. Parem tarvitatagu seda aega palvetamiseks ja pühhaliku meeleeolu loomiseks.

Kui hing.-päewakooli ametnikud ja fa liikmed kõik oma jõudu mõoda kaasa töötavad ja ifka täielikuma forra ja sügavama sisu poole püüavad, siis näeme kooli arenemat ja oma õnnistusrikast mõju avaldavat föigile osavõtjaile ja liigete laudu isegi väljaspoololijatele.

Sõnum igale hingamispäewakooli liikmele.

1885. aasta on hingamispäewakooli ajaloos täeäralise tähindusega. Sel aastal Ülem-Kolumbia Liidus tehti esimene otsus, et kõik hingamispäewakooli anded annanek välimisjonile. Esimene sel teel välimisjõurile saadud summa oli 700 dollarit. See raha jaadeti Austraaliasse, kus parajasti alustati adwenttööd. Förgnewal aastal (1886) jelgitati hingamispäewakoolides esimest Lorda Afrrika vajadusi. Aasta lõpuni oli kogutud 10.615 dollari. Sellega sai avatud esimene misjonijaam Afrikas. Selset ajaist peale hingamispäewakooli anded moodustavad juure oja sissetulekuid misjoni jaoks. 1932. aastal nad tegid välja 33% üldsissetulekust misjonile, 1.500.000 dollarit.

Selsetöttu on väga aru jaadan, et tagasiminek hingamispäewakooli annetes võib olla väga katastroofiline misjonieelarvele. 1908. aastani hingamispäewakooli anded üksi katus misjonieelarve, ja tänapäevani nad on olnud föige lihtsamad ja õnnistatud misjonisissetulekud föigist teistest sissetulekist. Igal hingamispäewal alatas ja jörjefindlasti sisepandud krossid, üle maailma laialdi olewa 350.000 liikme poolt, teewad aasta lõpul välja laumi summa. Siiski Jumala töö on kasvanud nii

juureks, et viimased 4—5 aastat on tühjendanud misjonikasjad, kuni palkad ja väljaminekuid on färbitud mitu korda. Niiud ei jaa olla juttu färpmisteist misjonipöldudel. Seni hoiti ära misjonäride vabastamised tööst ettevõetud färpmiste arvel. Selle töö juhid wötsid uju, et misjoniandeid laekub tällaldaajelt, et viimane samm — misjonäride vabastamine — ei osutu tarviliseks.

Aprillis läesoleval aastal aruanded näitasid, et parimad ootused ei lähe täide. Muude seas selgub, et hingamispäävafooli anded on langenud peaaegu igal pool meie diisjonis alla eesmärgi. Balti unionis mõningad liidud on jäanud taha õige kaugele: Veedu 31%, Kurjeme 23%, Gesti 27% ja Widjeme 13%. Et niiud Põhja-Euroopa diisjonis wöidaiks jaanustada eesmärf, selleks kutsutakse üles h.-p.-fooli liikmeid natuke rohkem annetada läbistiku iga liikme kohta nädalaas. Balti unionis palutakse h.-p.-fooli liikmeid, püüda Jumala abiga juurendada annet nädalaas 5 jendi wörra. See väike pingutus aitaks kõtka panna 13.380 fr oon i Balti unionis.

Niiud oleneb teist, armjad õed-wennad, kas see lootus läheb täide wõi peab antama käsklus tagasi-tõmbuanijeks wälist misjonifondil. On olemas mõningad teed, mis moodi see lootus läheks täide ja seda ilma et panna wöimatumat foormat nende õlgadele, kes juba niiudi teewad üle oma wöimaluse. Esimene tee nimetasime juba eelpool. Teised teed oleksid: (1) Kui kõik foguduise liikmed on järjekindlasti hingamispäävafoolis, (2) kõigis h.-p.-foolides korraldada jünnipääwa annete fogumine, (3) Kirjandusmisjoni kaudu hankida h.-p.-fooli andeid ja (4) kõiki h.-p.-fooli liikmeid kasvatada annetama. Ohwritoomine oleneb väga palju kasvatusest. „Mõtle hingamispäävale“ ühendab ka ohwrianni, mida me toome Jssandale hingamispääval. Esi-meest kuni kuundama pääwanri pea pandama midagi Jssanda jaoks, et hingamispääval mitte tulla tühjalt Jssanda kotta.

Kui iga h.-p.-fooli liige wõtab ette 5 jenti enam annetada, siis Jssand ei jäta kindlasti õnnistustest ilma.

„Läkitata oma leib wee peale, jest piika aja pärast leiad ja seda jälle. Anna oja seitsemale ja ka kahesjale, jest ja ei tea, mis õnnetus maa peale wõib trilla.“ (Joh. 11, 1. 2.)

„Tõstke oma silmad üles ja vaadake pöldusid, jest nad on ju walged lõikujele. Ja kes lõikab, see saab palka ja kogub wilja igawefeks eluks, et nii hästi see, kes külwab, kui see, kes lõikab, ühtlaši wõiksid rõõmjad olla.“ (Joh. 4, 35. 36.)

„Lõikust on palju aga piisut töötugijaid, seepärast paluge lõikuse Jssandat, et ta töötugijaid oma lõikujele wõtaks välja jaata.“ (Luk. 10, 2.)

H. L. Rudi.

Hingamispäävafool.

(Järg. Algus misjonit. nr. 3.)

3. Milleks õpime?

Õppimisel pole mingit wäärtust, kui seda jääta see kasutamata. Siis on see määratud kadumisse. See ei pea mitte nii olemas. Siin peab nähtavale tulema wili. Peame seda läbi elama, mida õpime.

„Pühast Waimust, tema tööst ja väljavalamisest on palju räägitud ja niiud oleme kogu weerandi seda õppinud. Niiud küsimine: kus on wili? Sedä küsimust esitame igauks enejele ja katsume iseend läbi. Püha kiri ütleb: „Ärge kustutage waimu,” ja „Ärge kustutage waimu“. Waimu jaame kustutada ainult sel teel, kui meie teda kustutame, s. o. ei lase tema tegewuist ega mõju avalikuks saada, vaid surume seda alla. See on Waimu kustutamine. Jumal tahab igauhelle oma Waimu anda, jest ainult need on Jumala lapset, kes on juhatatud Pühast Waimust.

„Ainult sel määral, kui tahtlikud me oleme oma „mina“ lahti ütlemas, wõime saada taewa walguist... Kõigile, kes seda teewad, antakse Püha Waimu ilma mõõduta.“ (Tunnist. 8, lk. 334.)

Meie „mina“ on suurim ja wägewaim hirmuwalitseja meie üle, meie ei tunne ega saa sellest tihti aru. Palume Jumalalt enestele walguist selle kohta. Meie läbisaamine ja kõkupuunitumine ükssteisega peaks palju südamlikumi ja perekondlikumi olema. Oleme ju Jumala lapset, seega üks perekond. „Ja kui nemad ühel meeles koos olid...“ Ainult siis wõime oja saada Püha Waimu väljavalamisest hilisvihma kujul.

Püha Waimu wili awaldub armastuses üks-teise vastu, armastuses kõikide inimeste vastu. Kiskugem maha kõik maheseinad, mis takistavad üksmeele saavutanist. Väst siis tahab Jehoowa wälkipilwi teha ja wihma sadada lasta. Seepärast peame tööselt ja järeleandmatult paluma ja sellest kõikumatult ja lapselitult ustuma. Jumal on meile tootanud anda wae Waimu. Meie peame tema tunnistajad olema. Keulsin fedagi kord rääkiwat: „Mõtle, nad ei saanudki seal teada, et ma adwentist olen.“ Ta oli ise rõõmus selle üle. See isik ei tunnud Jumala Waimu tööd, ta ei olnud saanud wae waimu.

Armsad õed-wennad, kas oleme igal pool Kristuse tunnistajad, wõi häbeneme tema armuõpetust? Kristus ütles: „Kes mind häbeneb inimeste ees, seda tahan mina häbeneda oma Ihsa ja inglite ees.“

Meie oleme Kristuse raamat ainult siis, kui Püha Waim meie südametes on oma töö teinud.

Kui meie palvetakse kõik seepärast, kui meie ootaksite Ihsa töötust ja kui meie seda usustame kõigest südamest, siis wõiksid imed sundida. Siis wõiksid ta niiud tuhanded hinged Jssanda poole

pöörata, uus ärkamine leiaks maad, üksmeel ja armastus valitseks meie keskel.

Jumala riigi töö on lõpule joudmas, kõik aja märgid näitavad sellele. Prohvet ütleb meile: „See ei pea sündima ei mitte wää läbi ega rammu läbi, waid minu waimu läbi, ütleb vägede Jeesus!“ Sak. 4, 6.

Küsimine veel kord: Milleks õpime? Kas oleme igaüks selgusel, oma seisukohast välja minnes, selle küsimusega? Kas palvetame igapäew, et Pühha Waimu töö meie elus võiks ilmsiks saada?

Elame tähtsal ajal. Jeesus Kristus, meie wahemees walmistab end lahkumisele kõigepühamaast paigast. Siis langeb otsus, mida loeme Jsm. vmt. 22 ptk. ja 11. salmist. Ainult Pühha Waim wõib meid kõlbulikuks teha. Palvetame rohkem seepäras, usume seda, siis avaldub see meie igapäevases elus ja meie kõlusaamises teistega.

„Eks teie ei tea, et teie Jumala tempel olete, ja et Jumala Waim teie sees elab? Kui keegi Jumala templi ära rikub, teda tahab Jumal ära rikkuda; jest Jumala tempel on pühja ja see olete teie.“ 1. Kor. 3, 16. 17.

E. Trušmann.

S i s e m i s s i o n.

Toimetaja: A. Sabrat.

Misionitunni kava.

Läbi wõtta 9. juunil 1934.

1. Alguslaul ja palve.
2. Koorilaul.
3. Ette lugeda aruanne viimajest misionitunnist.
4. Aruanne mõddunud kuu misionitööst.
5. Ette lugeda: „Sule wõim ewangeeliumitöös“.
6. Deflamatsioon.
7. Ette lugeda: „Warcjeid läbielusid Pittkairn'ilt“. Wõib järgneda kohalikkude õde-wendade läbielude jutustus.
8. Pühendumspalve.
9. Lõpplaul.

Märkusid juhile.

Misionifirjawahetus wõimaldab meil anda misionitööd ka neile liikmetele, kes perekonna ja majapidamise parast ei saa kodus välja minna, kuid samuti ka kõigile teistele liikmetele, kes osta-ward kirjutada.

Seekord on nähtud kavas ette misioniläbielude jutustamine. Näägi liikmetega, kellel on läbielusid misionifirjawahetuses ning palu neid oma läbielusid jutustada. Läbielud julgustavad teisi alga-ma seda õnnistusriflast tööd.

Sule wõim ewangeeliumitöös.

D. L. Worcester, misjonisecretär Võuna-Kalifornias.

Oled ja inimeste töitä? Kui mitte, mispäras tüs mitte? Ma kuulen sedagi üitlevat: „Mulg pole mingit wõimalust teiste heaks töötada.“ Milline mõtlemata ütelus! Meil kõigil on wõimalus hingede heaks töötamiseks, wõi mõnel meist pole sohta taewases kodus, jest me loeme: „Noht taewastes elumajades ei ole meile kindlamini ette walmistatud, kui meie jaoks määratud soht siin maa peal, kus peame Jeesandale tegutsema.“ — Ingł. Mr. tähenđ. lk. 327.

Wabandusi ja ettekäändeid, mida kuuldaole tihti neilt, kes ei wõta aktiivselt oja inimpäästmine tööst, wõib töelikult määrkida sõnadega — „waimulik tuimus“. Kõige suurem needus kristlike wõitluses, mis lajub kogudusel, on tuimus. Tõsi on, et saadan alati leiacel veel laisku käsi omale töölisteks; ta nimetas omale töölijed ning taas ei jäät tulenata — patu palk, surm. Kristlane, kes ei kasuta aega, saab saadana tööriistaks. Spurgeon ütles Lord, et saadan on suurepärane märgilaskja, kes puurrib lajad läbi oma häälitega. Kestvalt peame olema tulised, jest keegi ei ole läitstud waimuliku tuimuse piiskute eest. Siiski on olemas ka selle pahe vastu hea parandusvahend: „Waimuliku tuimuse vastu on ainult üks arstim, ja see on töö — töö hingede heaks, kes wajavad abi.“ — Tunnist. IV, lk. 236.

„Palju hingi on wõdetud misionifirjawahetuuse läbi. Üks wäga lihtne, kuid suurepärane meie Dunnistegijale töötamisviis. Meid ainult ei õpetata, et saata postiteel tasuta kirjandust, waid peab kirjutama isiklikke kirju neile, kellega on wõimalik lahindada nende hingõnnistuse küsimust. Palest palgesse rääkimine töö üle jääb oma mõju, mida saadakse ajendada ka firjawahetuuse abil.“ — Tunnist. IV, lk. 38.

Antakse järgmine õpetus: „Ütle neile, et sa oled leidnud Jeesuse ning oled õnnistatud sellest ajast peale, kui end pühendasid Tema teenistusse. Ütle neile, milliseid õnnistusi ja saad, kui vilivid Jeesuse jalge ees ja paned tähele kalleid õpetusi Tema sõnast; ütle neile, missugune õnn ja rõõm on leida kristlikus elus. Sinu kaastundlikud, südamlikud sõnad on neile töenduseks, et oled leidnud kalli pärli.“

On tösi, et mõned kristlased elavad kohades, kus neil, wõrreldes teistega, on wähе wõimalusi misionitööks. Siljuti külalistasid üht adventiperelonda, kes elab lõrvälites Lohas ning pea teine aasta jooksl ei näe ühtki teist inimest peale oma perekonna liikmete. Siiski nägin, et neil oli ühen-dus wälimaailmaga posteljoni laudu, kes nädalas kaks korda läib ära poolteist miili, et tulla nende juure. Nii on sellel äraeraldatud perekonnal wõimalik teha inimpäästmine-tööd postiteel.

Wöib-olla, et ja oled kord juba saanud kirja oma kaugel reisivalt sõbralt, wõi sellest, kes on kodumaaal külastanud kõige ilusamaid kohti. Kaasa kistud nähtud iludustest ja suurepärasustest ei oota sõber, kuni ta koju saab, vaid annab oma elamusi teada kirjalikult. Sellist kirja lugedes töüb sinus kahtlemata soov niisugust reisu ka si läbi elada. Õige sageli tödeneb eeltoodud juhtum kristlikus elus. Reisija teel riisti poole on kistud kaasa leitud röömuist ja önnistuskest ning kohe tahaks ta oma läbieluivid ka teistele teatada. Ões sõbrale wõib kirjutada oma reisuelamuist töödirje ja waimustussega, on wõimeline ka üht hing julgustama ja teda Kristuse juure juhatama. John Timothy Stone ütleb: „Önnistatud julg wõidak inimesi Kristusele.“ Õeegi reisija ütles Lord, et ta ei lase üht pääwagi mööduda, kus ta ei saada mõnele oma sõbrale kirja, milles tunnistab oma õrapääst inimest. Rääkija lisas viimaks juure: „Lahassin veel öelda, et möödunud aastal wõitsin Önnistegijaleholm stenograafsi (Kirjurutajat) nende kirjade läbi, mis neile kirjutamiseks diinneerisin. Ja ühelgi juhtunil ma ei omanud, et see läks neile sündamese.“

Seal on saata inimestele postiteel mõni traktaat wõi leht ning sellega ühes ka kirja, kus ja juhid tähelepanu saadetud trükitöö tähtsamole osale, millest wõid öelda, et see oli sinule önnistusseks. Sinu sõbrad tunnevad röömu teada saades, millest ja oled huvitatud. Meil on hästikoostatud traktaate ja ajakirju (laost tellitavad), mis on sureks abiks töepunktidel valgustamises.

Mõnikord öeldakse walesti informeeritud poolest, et sellest ajast, kui on tarvitustel raadio ja auto, peowad inimesed vähe lugema. Niisuguse ütteluse uskumist soovib saadan, kuid järgmised töösijad näitavad meile teist. Los Angeles'i raamatukogu juhataja toob järgmisے aruande: „Registreeritud on 390.000 isikut, kellel oli möödunud aastal lugemiskraart. Mainitud isikud wõtsid vasta joonjul raamatukogust lugemiseks 13.500.000 raamatut ja 500.000 ajakirja. Läbistiku tuleb igale isikule 34 raamatut. Neist raamatuteest olid 90.000 usulise ja 200.000 filosoofilise sisuga. Toodud andmed ei sisalda neid raamatuid, mis on loetud lugemissaalides. Kristi ajast peale on fastwanud lugemistung. Uusiste raamatute mõudmine on, wõrreldes mõõdumud aastaga, tõusnud 20%.“

Õiegri apostlid uskusid kirjawahetuse tähtsusesse, seit suurem osa Uuest Testamendist on kirjutatud kirjadena. Me röömustame alati neile isikutele ja fogudustale kirjutatud kirjade üle. Seda kirjutamismeetodit tarvitatakse eesmäesed kristlasted ring nõnda on see kestnud alati. Kuna apostlid sellel alal tegutsesid, juhatati neid Xumala tarküest ning nende töö kandis wilja. Weel iffa fastab Xumal

seemet, mis Tema ustowad töölised sel viisil külvavad.

Palju on veel inimesi, kelle juure töde ei ole pääsenud. Mõnega neist ei saa mingil teisel teel astuda ühendusse, kui ainult posti kaudu. Paljudede meile on antud wõimalus külvata seemet misjonikirjavahetuse läbi, selle tulenujeks on rikaslik lõikus.

„Sinu ülesannet ei saa teised täita. Ükski teine, ainult sina ise pead selle töö tegema. Kui ja hoiad oma valguse tagasi, siis keegi jääb sinu hooletuse pärast pimedusse.“ — Tunnist. lk. 464. Ma palun igaüht, kes uhub kolmeingli kuulutust, õsjanda heats töötada sündamie, mõistuse ja silega. Alga täna!

Varased läbieluivid Pitkairnilt.

Tuletades meelee varased läbieluivid Pitkairni saarelt, mis on ühenduses õde Ann McCoh'ga, kirjutab misjonär W. D. Smith järgmiselt:

Rääkides sellest, kuidas töde esiteks pääsis Pitkairni, ütles eelnimetatud õde, et see sündis Kirjanduse läbi. Nimest wend White ja Loughborough saatid siia traktaate ja lehti ning kirjutajid ka kirju. Nurmme aastat hiljem joudis Kohale ka elav juhustaja, ja inimesed, kes olid hoolega uurinud traktaatides ja lehtedes sisalduvat õpetust, olid niiüd valmis kuulama ja vastu wõtna töde, kui seda rääbis wend Cay. Varsti peale tema sinnajõudmisi hakkasid inimesed pidama hingomispäewa. Hiljem, aastal 1890, saabus misjonäär „Pitcairn“, mis saarele tõi misjonäre, kes rahvast veel õpetasid adventiöö erilistes punktides.

Waimustussega wõib kuulata selle õe jutustust. Niiüd on ta täiesti piine, ta ei saa enam lugeda oma piiblit, kuid ei ole waja laua tema juures olla, kui wõib kohe areu saada, et ta tunneb hästi oma Önnistegijat ning on saanud oma iseloomust auliselt Tema sõnas sisalduvate tödede õppimise läbi, millidest paljud on jäänud talle pähe.

Niisugune önnistusrifas töö sai oma alguse postiteel saadetud kirjanduse ja kirjade läbi, seepärast tahame teha samuti.

Kasvatuspäevaks.

(2. juuni, 1934.)

1. Alguslaul, palve.
2. Voorilaul.
3. Hõne: „Kristliku kasvatuse tähtsus ja vajadus“. Õpj. 2, 1—6; 3, 1—6.
4. Voorilaul wõi muusika.
5. Ette lugeda „Misjoniteat.“ nr. 5 — 1934: „Millises waimus peame kasvatama oma lasti ja noori?“

6. Üleskutje: kanda suurmat hoolt oma laste ja noorte Kristliku Kasvatamise eest.
7. Korjandus Kristliku Kasvatuse heaks.
8. Koorilaul.
9. Lõpplaul, palve.

Tähelepanemiseks juhtidele ja liitmetele.

Geltoodud kasvas on nähtud ette korjandus meie laste ja noorte Kristliku Kasvatuse heaks, tähendab meie koalitöö töötmiseks jne. Voodame, et sellest ülitähtsalt tööst töök osa võtavad ja korjanduse puhul võimlaust mööda kaasa aitavad. Töök suured ja väike sed annetused võetakse tänuiga vastu.

Juhtidel palume teha töök eeltööd tunni heaks kordaminekuks ja samuti ka korjanduse läbi viimiseks.

Nogutud anded palume liitu õra saata Kasvatustundi annete nimetusse all.

Teile Jumala rahu ja rohkelt õnnistust joonides

E. L. Kasvatusojakonna juhatuse.

Kasvatuspäevals, 2. juuniks.

Millisest waimus peame kasvatama oma lapsi ja noori?

„Ja töök su lapsed peatavad Jehovast õpetatud olema, ja su laste rahu peab suur olema.“ — Ves. 54, 10—14.

Sironi ehit Jumala Foguduuse õilistamine on meie Issanda eesmärk. Kuid Sion on ainult siis autine ja ilus, kui „tööki tema lapsi Issandast õpetatakse“. Nii kaua kui Jumala lapsed lasewad end maailmaist õpetada ja juhtida, ei seisa Jumala Fogudus oma ülesande förguse.

Issand tahab, et Tema järeltäijad on pea ja mitte sabu. Nad peatavad olema maailma õpetajad ja juhid. Õnimesed ja rahvad peatavad tulema nende juure ja neilt õppima.

Meie kui adventfogudus oleme saanud Jumalalt erilise kuulutuse, mida peame kuulutama töigese mailmale. (Jlm. 14, 6; Matt. 24, 14). See kuulutus lahutab meid waimist maailmast. „Minge temast välja minu rahwas!“ Nii töölb Jumala hüüd ja meie peame sellele järgima igaas asjas — ka meie noorte Kasvatustüsimustes. Tänapäev valitsevad maailmas mitmejugused woolused ning iga liikumine püüab läskuda kaaja noori ja reid juhatada omas waimus ja meeles. Sotsialistid Kasvatavad oma lapsi sotsialismi waimus, rahvuslased ja fashistid püüavad istutada oma waimu ja ideid noorte südametesesse; katoliku kirikul on vali katoliiflik Kasvatuskava, ning nemad püüavad noori Kasvatada rooma waimus.

Mis peame meie tegema? Meie kuulutame adventtööd ja ohverdamine evangeeliumi jaoks palju, väga palju — kuumise, ülestõstmisseohvri jne. Kui palju me teeme aga laste ja noorte Kasvatamiseks? On sellest küllalt, kui täidame a in u l t oma harilitu töö kohustuseid? Kas ei ole see kurvastav töösi sagedane nähe, et meie misjonitoos tehtud jõupingu-tuste läbi patujad maailmaist tulenavad eesukse laudu Jumala Foguduuse ning me rõõmustame väga selle üle, kuid tagakõe laudu läksuvad Foguduusest meie noored ja lapsed meie hooletuse ja mõistmatuse pärast. Päästa, hooldada, alal hoida, peab olema meie lipukiri. Me ei läheks teistesse kirikutesse ega peaks nendega ühiseid jumalateenistustkoosolekuid. Seda me ei suuda lugugi mõelda. Kuidas on aga lugu noorte Kasvatamisega. Siin lubame ilma millegita, et meie noori Kasvatatakse, õpetatakse ja juhatatakse organisatsioonides, ühingutes, korporatsioonides ja Kasvatuskohades, mis on meie waimule võõrad ja meie olemisele vaenulikud. Mis on tulemus? Rastvab üles noorsugu, kes on võõrdunud adventwaimust ja adventtöödt. See tulatab meile meele Issraeli rahva läbielu. — Kohtum. 2, 6—11. Uus rahvapõlv Kasvas üles, kes ei tundnud Issandat ning hukkaid teenima eba jumalaaid.

Sed-wennad, me peame oma tööd ja adventkuulutust hoidma förgel. Me ei tohi töökuda. Just meie ajal vajame otjusust. Me peame end uesti pühendama Issandale — töök, noored ja wanad, suured ja väike sed.

Me peame aga veel rohkem tegema. Peame hoolitsemata selle eest, et meie noored jaotavad meie koolides Kasvatuse.

Töö juhatuse meie unioonis on hästi õra tundnud selle küsminuse tähtsus. Seepärast tehti otjus, meie Adventmisjoni Seminari ümber tujundada misjoni-gümnaasiumi, nii et meie noored wõiksid saada ühes meie koolis gümnaasiumi hariduse. 1934./35. kooliaastal algame I. ja II. gümnaasiale klassiga. Arvjad wanemad ja sed-wennad, paluge oma laste eest, pühendage nad Issandale ning jaotke nad meie kooli. Meie tahame omalt poolt teha töök, et neile lasta osaks saada wajalikku haridust ning neid Kasvatada Issanda kartuses.

R. Rose.

Nädala esimese päeva anded.

Adventrahvas tahab seista oma usuõpetuses, elus ja Foguduuse korraldustes piiblitikul alusel. Õnimesed on harjunud oma suursoonaõpetustega, mis ka tihti kergemad Jumala nõudmisteist, ja sellepärast nad on piiblitikkude korralduste vastased. Kui Jumala arm on wõinud valgustada inimese südant ja tema hing teed leida, siis ta hakkab mõist-

ma, et Jumala kõrvaldused on talle kasuks ja õnnistuseks. Jumalal on alati silmis tema laste heaolu, kiri ta annab neile oma eeskirjad, õpetused ja juhatused.

Jumala rahwas on kui perekond, ühendatud töö ja armastusega ja peatood mõtlemata mitte ainult ewangeeliumi levitamisele kaasnimistesse seoses, vaid ka üksteise toetamisele elu wõitlustes ja raskustes. Peale kõnnise, mis oli püha Jõhovale ja mida tarvitati Tema töö üllapidamiseks, olid Tema rahval mitmesugused wabatahtlikud andmed, milledega rahuldati koguduse siseimisi tarwidusi.

Piibel näitab, et Jumala lapsed ei pea unustama oma vaeid. Nende eest hoolitsemiseks jaati sisse apostlitus koguduses diakonii amet ja erilised korjandused.

Paulus kirjutab 2. Korintuse 8 ja 9 peatükkides maesteanete tähtsuhest. Jumala meelepäralisest annetamisest ja kogudustest, kes olid tahtlikud ülegi üle oma jõu andma. „Meie anname teile teada, wemad, Jumala armu, mis Maakedoonia maa kogudustele on antud, et kui neid mitme wiletsuse läbi lähesati, oli nende rõõm üliväga suur, ja ehk nemad koguni vaejad olid, on nemad waga südamega rohkesti annud, kest, ma tunnistan seda, nemad olid kõige jõu poolest ja üle jõu walmis andma, ja palusid meid mitme manitsusega, et meie pidime selle anni ja jagamise toimetamise eneste lättse wõlma ja pühadele viima.“ 2. Kor. 8, 1—4.

Apostlid andsid ka juhatusi, kuidas niisugune rahakogumine pidi sündima ja kõige paremini teostuma:

„Aga otsekui mina raha pärast, mis pühadele kogutakse, olen seadnud Relatia maa kogudustele, nõnda tehke teie ka. Vg a l e s i m e s i l n ä d a l a p ä e w a l pangu igaüks teie soost midagi enese juure kõtku, ja kogugu warandust seda mõöda, kui temal jõudu on, et siis vast raha ei koguta, kui ma tulen.“ 1. Kor. 16, 1, 2. Vga uue nädala alul wõisid nad oma majapidamisest midagi kõrvale panna maestete toetuseks, selle järelle kuidas sellegil oli jõudu.

Nädala esimese päeva andeid, nagu neid wõib selletõttu nimetada, on olnud ka adventrahva seas viisits koguda. Palju aastaik minewikus olid nad samase nimetusel all tuntud ja annetatud. Mõne viimase aasta jooskul jäeti see nimetus õra ja koguti kõik ühiselt maestete annete nimetusel all. Nõukogud, niihâsti unionis kui liidus leidsid, et meite ei pea piiblilikust nimetusest ja plaanist mitte kõrvale kalluma ja otustostid sellepärast tagasi pöörata selle hea piibliliku eeskuju juure. Unioni nõukogu aasta istungil 25. jaan. 1934., samuti Gesti Liidu nõukogu istungil 5. märtsil 1934. otsustati nädala esimese päeva anded jälle sisse seada,

jättes need kohaliku võllu ja koguduse tarvitada. Endistel aegadel lätiid need anded meie divisjoniile. Nüüd aga on kasvanud puudus nii suureks, et wajadus on neid jätta kogurnaa puudustkannatajate jaoks. Nõukogu otsuse põhjal jäab 50% annetest kohalikule kogudusele, kuna teine 50% saadetakse Liidu kekklassast. Liidu kekklassast voetatakse tarividuvt mõöda puudustkannatarvaid ja hageid liikmeid üle terve Gesti. Nii, näiteks, haigestub keegi wällsema koguduse liige rasket kujul, ta ise on waene, kogudusel pole wõimalik aidata, siis pööratakse Liidu poole, et seal abि saada. Niisuguseid juhuseid on minewikus palju olnud. Sarnane oli ka ep. Pauluse mõte, kui ta käskis raha kodusel kõtku panna ja siis apostlite kekkorraldusse anda, et need pidid neile edasi jagama, kes teistes kohtades abi vajasid.

Kui nüüd edaspidi 50% neist annetest jäab kogudusele, siis wõib kogudus maestete korjandused, mis nüüd igal hingamise päeval wõi harvem kogutakse, harvemaks ehk täiesti õra jätta, selle järelle kuidas nende siseimised wajadused seda neile ette kirjutavad.

Nädala esimese päeva anded antakse hõrilitult ühes kõnnisega wõi ka lahus, kõnnise kassapidaja lättse, kes sellest poole annab üle koguduse tarividusteks ja teise poole saabab ära Liidule ühes teiste rahadega. Neil annetel on mitu head külge. Peale selle, et nad jerevad piiblilikul alusel ja on apostlite läss, wõimaldatavad nad neist osa wõtta kõigil liikmetel. Kui waeste anded kogutakse kogudustes ainult korjanduse kaudu, siis palju õde-wendi, kes elavad ütsikult maal, wõi puuduvad mingisugusel põhjusel koosolekult, jaetakse välja annetajate seast. Nädala esimese päeva annete korralduse juures jaavatad nad oma osa ikkagi õra anda, kui nad muud anded ja kõnnise õra annatavad. Nende annete jaoks wõib kasutada üldise kõnnise ja annete ümbrikke, juure kirjutades wabale reale: „Nädala 1. päeva anded“ ja sinna kõhta summa.

Palume koguduse juhatusi selle korralduse tutwustamiseks ja läbiruumiseks liikmete juures samme astuda. Wanemad liikmed vajus tunnevad seda korraldust endistest aastateist, kuna aga noorematele peab näpunäiteid andma. Kui kellelegi on jäanud midagi arusoomatuks, siis pöörake Liidu kassapidaja poole selgituslike soomiseks.

„Aga seda ütlen mina: Kes kasinasti külwab, see peab ka kasinasti lõikama, ja kes rohkesti külwab, see peab ka rohkesti lõikama. Vgaüks nõnda, kui ta omas sündomes ette wõtab, ei mitte kuvara meelega, ega häda pärast, kest Jumal armastab rõõmust andjat. Aga Jumal on wõgem kõik armu rohkesti teile andma, et teie ikka wõite rahul ja rohked olla kõige hea tööle.“ 2. Kor. 9, 6—8.

G. P. A. R. Eesti Liidu Hingamispäeva-foosi
I. weerandi aruanne 1934.

Hingamispäeva-fooliid	Lütmee	Reformelt osatõtjaid	Ostatõtjate protsent	Sünnipäeva andeb	Rühendusfondi andeb	12. hingamispäeva andeb	13. hingamispäeva andeb	Kõif andeb
1. Paldiski	3	8	266%	—	—	2,10	0,25	2,35
2. Lelle	31	72	232%	—	—	21,34	2,70	24,04
3. Viru-Koela	9	11	122%	—	—	6,35	0,74	7,09
4. Muhu	15	18	120%	—	—	0,07	0,77	3,84
5. Alaja	11	13	118%	—	—	7,82	1,35	9,17
6. Määri	22	26	118%	—	—	11,08	1,45	12,53
7. Alatsvere	6	7	117%	—	—	5,35	1,00	6,35
8. Pitsavere	7	8	114%	—	—	3,50	0,85	4,35
9. Paadremaa	18	20	111%	—	1,30	9,26	1,33	10,59
10. Käru	20	22	110%	—	3,18	7,07	2,88	13,13
11. Tapa	23	25	109%	1,25	—	21,61	4,71	27,57
12. Pöltjamaa	56	59	105%	—	—	21,88	6,45	28,33
13. Pärnu	102	104	102%	10,00	—	50,56	7,92	78,48
14. Kälestre-R.	19	19	100%	0,50	—	9,30	1,39	11,19
15. Raatvere	65	65	100%	—	—	35,27	6,26	41,53
16. Türi	28	28	100%	—	—	11,09	2,84	13,93
17. Valga	46	46	100%	—	—	13,89	1,56	15,45
18. Lõtva	26	24	92%	—	—	6,39	0,65	7,04
19. Kärdla	9	8	89%	—	—	1,92	0,65	2,57
20. Aljua	18	15	83%	—	—	4,00	2,42	6,42
21. Nõmme	77	63	82%	—	—	40,04	16,03	56,07
22. Vihula	10	8	80%	—	—	5,02	2,10	7,12
23. Jõhvi	18	14	78%	1,00	—	14,12	3,88	19,00
24. Kullamaa	18	14	78%	—	—	4,73	0,84	5,57
25. Wändra	9	7	78%	—	—	3,75	0,79	4,04
26. Wana-Kuuste	17	13	76%	—	—	8,30	2,66	10,96
27. Meremäe	11	8	73%	—	—	5,75	1,05	6,80
28. Tallinna III	118	86	73%	—	—	101,23	20,88	122,12
29. Pelserti	7	5	71%	—	—	2,15	0,25	2,40
30. Sõrve	7	5	71%	—	—	0,43	0,15	0,58
31. Tallinna I	158	112	70%	2,00	—	134,83	37,54	174,37
32. Antsla	18	12	67%	—	—	11,28	0,01	12,29
33. Waisla-Rummu	18	12	67%	—	—	13,15	1,28	14,43
34. Liidu h. p. f. f. osaf.	6	4	67%	—	—	?	?	?
35. Kureseare	50	33	66%	—	—	15,19	2,37	17,56
36. Tartu	286	190	66%	6,19	—	105,40	16,70	228,29
37. Viljandi	47	31	66%	—	—	16,01	1,22	17,23
38. Otepää	23	15	65%	—	—	11,27	2,12	13,39
39. Suure-Jaani	23	15	65%	0,50	—	10,44	1,54	12,48
40. Jõgevja	32	18	56%	—	—	13,23	2,50	15,73
41. Haapsalu	31	16	55%	—	—	13,00	1,00	14,00
42. Wöru	30	14	47%	—	—	18,24	2,90	21,14
43. Paide	54	25	43%	—	—	15,34	1,30	16,64
44. Narva	119	50	42%	—	—	60,34	0,90	61,24
45. Emmaste	5	—	—	—	—	—	—	—
46. Karja	15	—	—	—	—	—	—	—
47. Käse	6	—	—	—	—	—	—	—
48. Kõootsula	6	—	—	—	—	—	—	—
49. Tallinna II	175	—	—	—	—	—	—	—
50. Uuefülla	5	—	—	—	—	—	—	—
	1933	1368	70%	31,44	4,48	976,09	168,68	1170,69

Tartu Foguduse Häätetegewa Osakond.

Tartu Foguduse häätetegewa töö algmed tuluvad a. 1927. Ma mõtlen „Foguduse häätetegewa töö“ all mitte üksikute liikmete üksikuid algatusti häätetegewuse alal, vaid foguduse organiseritud osakonda: noorsoo-, hingamispääwakooli-, misjoniline, osakondade eeskujul. Nimelelt aastal 1927 asutati ühe Tartu M. Wlaže poolt „Armaastusetöö grupp“. Gruppi juhatajaks valiti õde Pauline Peterson. Gruppi eesmäär oli valmistada mitmeüksheid läsitöid, mille fissetulek läheks Tartu adventkiriku ehitamise fondiks. Kui aga hiljem selgus, et vastavad summad tulnevad nii-kui-nii kõrgemalt poolt, heit kiriku ehitamine turustati faaün häädavajaliseks, siis otsustati „Armaastusetöö grupp“ fissetulekutega panna alus klaverifondile. Armaastusetöö gruppis töötasid peamiselt noorsoo osak. Liikmed 3 tundi nädalas õde P. Petersoni kõteris. Sama aasta suvel Tartu komverentis „Armaastusetöö grupp“ pani oma töid välja. Müügist saadi puhaskeju üle kr. 100.—, mis pandi klaverifondiks. Sama aasta sügisel wöttis „Armaastusetöö grupp“ wenna A. Sporge ettepanekul omale uue eesmärgi: nimelt puudustkannatajate abistamise eestusega. Vastavalt sellele antitalle nime: „Tabiita grupp“. Abistati peamiselt oma foguduse wanu ja puudustkannatajaid ning pühapääwakooli lapsi. Uastal 1932 tekkis Tartu foguduses teine häätetegewaist taotlev grupp — „Rawigrupp“. Selle gruppi avitustöö oli wäga piiratud. Purus korrapärane fissetuleku allikas. Nii tekkis vajadus ühendada mõlemad — Tabiita ja Rawigrupp — ühiseks foguduse häätetegewa osakonnaks, kus siis kindla juhatusega eesotsas töötaks puudustkannatajate abistamiseks: riuetuse, jalandoide, arstiabi, põetuse jne. näol. Abistamine pidi teostuma interkonfessionaalsel põhimõttel. See teostusti foguduse aastakooosekul 27. detj. 1932. aastal. Nii tekkis uus foguduse osakond nimetusega „Hoolekande Misjon“. „Hoolekande misjon“ juhatajaks ja arsti f. t. valiti w. stud. med. Ernst Eller, arstiks w. dr. Paul Eller. Juhatusse ehitnõukogusse tulid peale mainitute veel w. Jaan Lääts, kirjatoimet. ö. Leida Lubi, kasapidaja ning gruppide juhid ö. Pauline Peterson ja Adele Unt. Viidetud gruppide kasjadeist moodustati üldine „H. M.“ kasja, kus oli raha kr. 30.31. Juhatusse otsusega saati fisse Eestiungiraamatud, millega foguduse liikmed korjasid oma tuttarvailt ja ka mittetuttarvailt uue foguduse heategewa osakonna jaoks raha ja muid abistamise eesmeid. See oli üsna raske ülesanne, kust Tartu metodistidel töötas juba „Ühisabi“, kes andis tasuta suppi igapäew 300 inimesele. Seega olukeerisid nad paremad häätetegewa osakond.

gewad rahaallikad Tartus. Meie foguduse liikmeileks töötada vastati, et laege, anname juba „Ühisabile“ ja veel muile häätetegewaile organisatsioonele, mille suhtes Tartu töepoolset on Eestis ei kohal.

Kuid alguse jaoks siiski raha saadi, nii et wõijid töötada „H. M.“ Tabiita- ja Rawigrupid. Tabiita-grupp tegi ja parandas riideid ja jalandoeid puudustkannatajale. Walmistas läsitöid, millede mõõgi fissetulekuga aitas latta oma häätetegewuse kultusid. Rawigrupp filastas ja rawis puudustkannatajaid haiged arsti ja tema f. t. eeskirjade järgi. Samuti korraldas Rawigrupp loenguid walgu spiltidega terwishoidlikel ja haigerawi teemidel. Töö edenes niiwöör, et muutus eriti arsti f. t. le wäga foormawaks. Selgus, et Tartus on hädavajaline palgaline tööjöud, kelle ülesanne oleks puudustkannatajaid haiged filastada ning kellel oleks oskus ja wilumust rawi alal. Kõige selle kõrval pidi ta Rawigruppi liikmeid õpetama tegeliku haigerawi elementaarlüsinusis. Loomulik, et seda ülesannet wõis täita wilumud halastajaõde. Selliste mõtetega esmiti Liidu ja Uniooni juhatusele. Sealpoolt vastuselisist polnud, ning foguni jootutati liiret teostamist. Niisiis aastal 1933. 17. novembril finniti Tartu foguduse halastajaõeks diplom. Hal. õde Lydia Delsnis, kes juba enne finnitud töötas tasuta meie H. M. osakonnas ½ õe palgaast wöttis Liit oma kanda, seega wäärikalt hinnates Tartu foguduse jõupingutusi häätetegewuse alal.

Pole mõtet arvulisi andmeid ette tuua, et näidata Tartu Hoolekande Misjonil töö äälist töösi h. õde ameti fisseteadmisega. Kui arsti ja tema f. t. wõijid kuus külastada ja rawida haiged kõige rohkem paaritumne ümber, siis muutus sama töö palgalise h. õde käes 3—4-kordset. Rawigrupp (20 liiget), kes arsti ja tema f. t. ajapuurdusel wõis kõigeist 50% liikmetega töötada, töötab niiuid õe tegelikul juhatusel juba ligi 100% arvuga. Ja kui pole just sedat protsentti jaanuaris, siis on see tingitud Rawigruppi liikmete ajapuurdusest. On ju R.-gr. liikmete enamus Tartu M. Wlažed ja ka lauluvoori liikmed, kus on sama posju tööd kui wašt R.-gruppi. Halastajaõde ameti fisseteadmine ja rawitöö juurenemine Tartu fog. Hoolek. Misjonil Osakonnas ei jätnud ka oma hääd muljet oivaldamata Tartu seltskonnas, kes eriti viimajel ajal suhtus meile umbusaldusega. Muulle rääkis mitmel puhul meie fog. kirjanduse osakonna juhataja, et seda on näha eriti kirjanduse mõõgi puhul, kus inimesed oivaldavad niiuid rahuldussumnet meie üritusisse H. M. Osakonna tegewuse töötu. Eriti sooga poolehoiu on wõitnud seltskonnas ja just ülitooli arsjonnas meie Hoolek. Misj. juupiköögi avamine. Meie Hoolek. Misj. arstile on sel puhul seal poolt südamlikku poolehoidu ja adwentistidele

Lugupidamist arvaldatud. Siljuti osin sünnitud ühes Tartu ajalehes õendiuse füsse andma. Nimelt toodi seal sõnum, et Advent-kirik on omanud supiköögi ja seda ainult mõnele üksikule koguduse liikmele. Kuna „Ühisabi“ (metodistid) andvat abi rahvusele ja usule waatamata. Lükasim meie kohta käima valeväite ümber, mida ka ära trükiti. Toimetuses arvaldati joovi, et nad saadavad tulevikus meile oma reporteri, kes siis ajalehes valgustab meie tööd üksikasjalikult.

Kui rääkida Tartu fog. supiköögi asutamisest, siis oleks ülekohtune kui jätkamine koguduse liikmete nimetamisega mõne teenetega seotud nime mainimata. Supiköögi asutamise lõsumus tekkis veel kohes, kui kuulmine selles Tallinnas. Õdige raskem oli lahendada kõögiruumi lõsumus. Ka sellepäevast ei tahnuud osi surmud punktist edasi nikluda. Kaasatesime juba ruumide lõsumuses astuda läbirääkimistesse linnavalitsusega. Kuid siis tulis hädaalle appi jutlustaja wend Gd. Mägi Lahke ettepanek: kasutada ajutisest tema korteri hõiki. Ja et jutl. wend A. Roje oli parajasti Tartus, siis paluti teda omal kahel kõnekoosolekul propageerida rahaannetamist asutatava supiköögi heaks. Nagu juba arvata võis, täitis w. A. Roje oma ülesande wõrratult. Nii saime alguse jaoks veidi üle Kr. 41.—. Peale selle annetas Tartu ärimees hra D. Pedraudse 40-liitrilise paaja ja pangit. Õde A. Selge ja wend Jürgenson muid hädaajalisi majapidamise tarbeid. Peale selle terve riida koguduse liikmeid töid alguse jaoks mitmesuguseid töiduaineid. Õde S. Plangi näol saime omale tubli supikeetja. Meie suppide häädus on tuntud väljaspool kogudust.

Püriion miiüd ülewaatlikult valgustada Tartu fog. „Häätegewa Osakonna“ f. a. I weerandi tegemust. Meie „S. O.“ nõukogu otsusel on antud abi I weerandil 83 inimesele. Neist on koguduse liikmeid 43 ja väljaspoolt 40 inim. Siurem oja abi-jaasaid abistati korduvalt. Ja nimelt: arstiabi, põtetuse, töiduainete, riite, jalasõude, puude ja muude majapidamise tarvete näol. Kõik abistamine sündis tasuta. Enne kui abistada foguti piimiduskannatajate üle andmeid. Andmeid saadi linnavalitsuse hoolekande osakonnast ja muualt. Selle järgi külastas piimiduskannatajaid koguduse h-õde kas üksi või mõne Häätegewa Osak. nõukogu liikmeaga. Kui külastatawas perekonnas oli hageid, siis ajas õde ühes Rawigrupi liikmetega ravimisele. Kiri haige seisukord oli raskem, siis sündis ravimine S. O. arsti wõi tema l. t. kontrollimisel. Samal ajal esitas h-õde ülewaate piimiduskannatawa perekonna majanduslikust seisukorraist S. O. nõukogusse. Nõukogu määras abiandmisest siuruuse. Abistamise tegelikud läbitiijad olid peatagalikult Rawigrupi Noorsoo Osakonna liikmed, kes toimetasid töiduaineid, puud, riideid jne. aadresside järgi kohale. Mõned abijsajad pidid aga is-

järgi tulema. Abistati ainult eiemete, arstiabi ja töiduainete näol; raha põhimõtteliselt ei antud. Kui märtsi 14. õp. ajutati Tartu koguduse S. Osakonna supiköögi, siis otsustas S. O. nõukogu anda igapäew suppi 21 inimesele — 25 liitrit. Nii siis ka supiköögi puuhul on Tartu truuks jäänud oma arstliku häätetegewuse põhimõtteli. I weerandil on antud suppi 18 päeva, kõlku 320 liitrit.

Muidugi huvitatud lugejaid, kuidas jaadi kõlku Tartu S. Osak. abistamise vahendid 83 piirduvad kannatajale, kellelt enamus (61 inim.) on korduvalt abistatud? Eriti aga supiköögi ülalpidamise lõsumus.

Mainitud lõsumusele vastates olen sünnitud tänu ja lugupidamisega nimetama Tartu koguduse liikmete tööd ja ohvrimeelsust. Nimelt käesoleva aasta esimese kolme kuu jooksuul on Tartu koguduse liikmed oma Häätegewa Osakonnale kõlku koosud töiduaineid 22 puurda! (loe kõiklühendatav puu- da!), 8 ruutmeetrit puud ja muid üksikuid majapidamise tarbeid. Sellest on pool liikmete isiklike annetus ja teine pool liikmete kogutud Tartu linnas väljaspoolt kogudust. Samal ajal on rahas kogutud 25 krooni ümber.

Tartu fog. S. Osakonna ülesandel I weerandi jooksuul tegutsesid 84 koguduse liiget häätegewuse alal. See oleks 35% Tartu koguduse liikmete arvust (ilmma maa-gruppideta). Ka väljaspoolt kogudust said 7 isikut kaasa tömmatud. Nii töusib S. Osak. kaastööliste arv 91-ni. Rahjurks pean tähenendama, et meie osak. kaastöölised pole oma tegewusest Missjoni Osakonna juhile täpsolt aru annud! Meil oleivate aruannete järgi on kindel, et need 91 inimest on Tartu koguduse Häätegewa Osakonna ülesandel ja juhtimisel I weerandaasta joonul töötanud häätegewal alal 266 korda. Lisame siia veel juure halastajaõe, arsti ja tema l. t. töö, siis kasvab töökordade arv 608-le. Nii siis I weerandi kohta on S. Osak. ülesandel kestnisekt iga-päew „tehtud hääd“ 7 korda. Glus arv! Kui aga bilansi huvides küsida, mitu korda oleme samal ajal „kuri teinud“? Siis sahjurks pole võimalik sellesel vastata — puuduvad aruanded! . . .

Hüpauudusel pole võimalik meie S. O. ametnittel oma lao töiduainete, riite, jalasõude jne. rahalist wäärtust kindlaks teha. Kuid rahakassja läbikäigu arvud suudaksid ka töendada Tartu häätegewa töö kasvamist. Nii kui nimetasin, oli 1933. aasta algul S. Osak. kassas raha kõigest Kr. 30,31. Kuid sama aasta läbikäik oli juua Kr. 216,75. Käesoleva aasta ainult I weerandi läbikäik on juua Kr. 156,59. (Mõõdunud aasta sama aja läbikäik oli Kr. 74,08.)

Ülewaade Tartu fog. Häätegewa Osakonna I weerandi tööst näitab häätegewust ainult meie S. Osak. juhtimisel ja ülesandel. Peale selle on aga ka meie koguduses häätegewuse taim kasvanud.

Nii näit, on 4 inimest omal algatusel annud I weeraandil kõlku 154 korda lõunaid, üks waene foguduse liige peab ülal omas kõteris üht haiget, põetades ning toetades teda jne.

Häätegewa Õsak. misjonivaim on puudutanud ka meie noori. Ravigrupp ja Tabiitagrupp on kohad, kus enam-võhem kõik Tartu foguduse noored tegutsevad häätegewal alal. Supilköögi ajutamisega on loodud uus, foguduses veel ametlikult registreerimata grupp, mis koosneb peacjalikult wanemaist foguduse liikmeist. Nende ülesanne on igapäevi juuppi, kuid ka ühiskondi vaimust päälesepaiset nii meie foguduse kui ka voodrastele vanakestele ja haigetele laialt kanda.

Tartu kog. Häätegewa Õsakonna arstiabi töö huvides on Ravigrupp ja ka mõned teised foguduse liikmed (kõlku arvult 19) astunud Punase Risti samariitlaste kutsusele. Loodame, et neist saavad hääd abilised meie h.-dele ja arstile.

Lugeja, kes meie lühikeses ajaloolisnes ülemaates on jälginud Tartu foguduse organiseeritud häätegewuse arengut, peab tunnustama wõimsa jõu — armastuse — olemašolust Tartu foguduses. Tänapäev on meie foguduse häätegew töö Eesti Liidus konkreetsus, millega peab töösielt arvestama. Ja ometi loodi meie häätegew töö nii-öelda mittemülestki — kui abstraktust — armastust — tohiks selts püdada!

Nina targa Jumalale olgu au Jeesuse Kristuse läbi igavesti!

Stud. med. Ernst Eller,
Tartu kog. Häätegewa Õsak. juhataja.

Märkus: Celtoodu täiendusfaks teatame, et peale selle artikli sisseandmist on Tartu häätegewustöö juhatuses muudatused ette tulnud. Häätegewustöö osakonna juhatusest on mabatahtlikult tagasi astunud vennad Ellerid, kuna toimkonnad nüüd uue juhatuse all edasi töötavad. Tänades wendi Eller'eid nende kaasabi eest, usume, et Jumala meie kog. häätegewustööd Tartus ka edaspidi õnnistab.

Üks misjonitöö viili.

Oli värskkendatud jahe öhtu Ukerewe sacrel Viktoriia järve lõunapoolses osas. Väike oli wajunud filmapiiri taha ja loodus oli kaetud waikiwa pimedusega. Ma istusin sultan Gabrieliga ülemisel verandal tema suures majas, mille keegi itaallane ehitati. Petroleumilamp andis õige nõrga valguse. Sultan Gabriel jutustas endistest aegadest, mida ta siin läbi elanud. Sealsamas suure pui oksal oli ta näinud rippumas eistmiste walgete inimeste lehi, kes olid julgenud maabuda sellele saarele. Nad pidid selle lõunastama oma eluga.

— Ja nüüd: Juba mitu kuud on töötanud meie pärismaalaste tööline Abraham Linso sellel saarel. Ta tuli ühe pärismaalaste gruppi kutsel, kes ihLAS ewangeeliumi kuulutust. Walgete katoliiklise

mision on siin wõtnud juba aastate eest kindla koha. Abraham Linjoga tulid heatahtlikult kaasa ka mõningad perekonnad meie Majita misjonijaama juurest, mis asetseb vastas mannermaal. See oli suur ohver, mille nad tõid. Neil tuli maha jäätta kordajate tud elamud-onnid ja haritud põllud ning sinna ehitada uued onnid ja harida uudismaad. Misjon ei saanud neile anda mingit ainelist abi selles töös. Nad siiski tulid, kuna nad olid läbi elanud Pauluse sõnadega kirjeldatud väe: „Kristuse armastus junnib meid.“

Nad asusid rõõmuga tööl, et elu ja tööga kuulutada sellele armundu, kes neid oli kutsunud pimedusest oma imelise valguse juure.

Möödunud aasta lõpul wõõsime seal püdada esimese ristimistalituse. Kunstkummend hing wõidi fogudusse vastu wõtta pärismaalasest tööliste ja tema abiliste töö wiljana. Ristitavate töötused olid rõõmsaks üllatuseks. Nende teadmised ristiustu põhitõdedest ja piibli õnnistustest panid imestama.

Milline muudatus! Halwas hirm loetlematute kujade waimude eest on mööda, negrite madalad ihad on kadunud. Rõõmsas teadwises, „ma olen armu saanud“, on nad tööl, et kätega töötada ja luua, et saaks jälle teisi aidata.

Igal ajal, igas olukorras ja seepäraast just meie rasketel päewadel, mis täis majandusliji, poliitilisi, sotsiaalseid ja usulisi hädasid, on ewangeelium Kristusest Jumala wagi, mis teeb õndjaks kõik, kes usuvad.

A. Sproge.

Paadremaalt.

Paadremaa fogudus asetseb Edela-Eestis Pärnu ja Matsalu lahe wahelohas umbes 12 km mererantast maapool. Ta on hiljutisündinud fogudus ning seepäraast õige eluwoomas.

Selle gruvi tellimisloos olid pioneerideks kirjandusevangelistid, nimelt wend W. Kärmä ja Ed. Koppel, kes eelwõttlejatena jõhitiid inimeste tähelepanu töele, tegid neile selle huvitavaaks ning juhatasid neid hingamispäewa pidamisele. Varsti tekkis wäike hingamispäewapidajate grupp. Seda gruppi külastasid pärast veel teised töölisid, kuni 1928. a. lewadel ristiti eismed liikmed.

Alul kulus Paadremaa grupina Pärnu foguduse alla, kuid hea ühus edasijõudmise ja kasvamise tõttu wõeti ta 1933. a. konverentsil liitu vastu õje-jeisva fogudusena. Praegu on nimetatud foguduses 16 tublit liiget. Selle foguduse tööpiirkonda kuulub Jumala maa-alal: terve Edela-Eesti rannik ja osa ka läänerannikust. Jumala abiga loodame siin tulevikus näha veel mitu gruppi ja fogudust.

Paadremaa fogudusest paistab ka misjonivaim. Kõik, mis kuulub Jumala töösse ja korraldusse, wõetakse tähtsama ning püütakse viia läbi. Paistab ka, et Jumal on niijuguseid ustawaid liikmeid õnnistanud nende waimulikus ja ajalikus elus.

A. S.

Wäljaandja: S. P. Aliv. R. Eesti Liit. Wastutatav toimetaja: M. Bärengrub.
Toimetus ja talitus: Merepülestee 14-a. Tallinnas.